The Wayback Machine - https://web.archive.org/web/20200820005841/https://www.sdu.dk/da...

SDU

Rektors tale

Kære minister, bestyrelse, ansatte og studerende,
Kære gæster
Mine damer og herrer

For tre år siden skete der tre store forandringer i mit liv. Jeg fik nyt job. Jeg blev far. Og jeg flyttede til Odense. Det var tre meget glædelige begivenheder, som på hver deres måde har givet min tilværelse et bedre perspektiv.

De mange af jer, som selv er blevet forældre, har sikkert oplevet, hvordan man pludseligt føler en ny form for ansvar og kærlighed. For mit vedkommende betyder det, at jeg har truffet nogle valg.

For eksempel er det oftest mig, som afleverer Lucas i børnehaven om morgenen, og nogle gange tager jeg også barnets første sygedag. Konsekvensen er, at jeg ofte må være arbejde på skæve tidspunkter — også om søndagen.

Om aftenen, når min søn er lagt i seng, og jeg har læst de seneste mails, så vender min hustru og jeg som regel dagens oplevelser.

Her fylder snakken om vores dreng meget, og heldigvis har det vist sig, at vi er enige om det meste. For eksempel er vi altid helt enige om, at netop *vores* dreng er noget helt særligt. Nogle gange griner vi lidt af det, for vi ved jo godt, at sådan siger andre forældre formentlig også om deres børn.

Men så er det, at min hustru og jeg minder hinanden om, at vi adskiller os fra de andre: For i *vores* tilfælde passer det rent faktisk.

I samme periode, som jeg blev far, flyttede vi til Fyn, fordi jeg blev rektor på SDU. Jeg overtog et universitet, som var veldrevet, men som også stod foran en række forandringer. Siden har jeg sammen med vores dygtige bestyrelse, ledere, medarbejdere og studerende arbejdet med en række strategiske indsatser.

Og selv om vi ikke er i mål endnu, er jeg stolt af SDU.

I rektoratet taler vi ofte om, at vores universitet — vores SDU — er noget helt særligt. Nogle gange griner vi lidt af det, for vi ved jo godt, at sådan siger de andre rektorater formentligt også om deres universiteter.

Men så er det, at vi minder hinanden om, at i *vores* tilfælde passer det rent faktisk.

For jeg synes virkeligt, at SDU står for noget unikt og nyskabende.

Et af de initiativer, der gør os til noget særligt, er, at vi ser på det hele menneske, når vi skal optage nye studerende. Hos os er man mere end sin karakter. Som det første universitet herhjemme indførte vi derfor tidligere i år testbaseret optag for stort set alle vores bacheloruddannelser. Vores ambition er at skrue ned for frafaldet og op for antallet af afklarede unge.

Som rektor — og far — tænker jeg over, om andre med tiden måske også vil ændre på deres optagelsesregler.

Lige nu er min Lucas for eksempel overbevist om, at hans fremtid ligger hos DSB, hvor han skal være lokomotivfører. Men uanset hvilken uddannelse, han til sin tid søger ind på, vil jeg håbe for ham, at han betragtes som mere end blot et karaktergennemsnit.

På samme måde har jeg et ønske om, at han undervejs i sin uddannelse får mulighed for at rejse ud og se, hvilken tilgang andre lande har til hans fag.

Her på SDU har vi netop indført et obligatorisk internationalt semester. Det sikrer, at alle der uddannes hos os, får et internationalt udsyn.

Vi vil gerne være et innovativt universitet, der lærer de studerende, at de skal grave dybt for at nå højt.

Men ambitionen om fornyelse bliver fra tid til anden udfordret af velmenende ministre, som helt selvfølgeligt — og legitimt — udtænker reformer for at sikre, at universiteterne tilpasser sig samfundets ønsker.

Jeg ser for mig, hvordan skiftende forskningsministre gennem tiden har siddet over en kop kaffe med deres embedsmænd og talt om, at netop deres tiltag er noget helt særligt.

Må jeg minde om, at i *deres* tilfælde passer det rent faktisk ... ikke!

I hvert fald vil jeg gerne stille spørgsmål ved tidens fokus på fart og bundlinje. Hvorfor fokuserer vi som samfund så ensidigt på tid og tal? De studerende skal hurtigere gennem studierne, og de må ikke tage mere end én uddannelse.

Forskerne er heller ikke gået fri. De skal måles og vejes som om det var dem, der var den egentlige genstand for forskningen, og ikke det, der foregår på kontorerne og i laboratorierne.

Tænk sig, hvis det havde været vilkårene for Albert Einstein, da han i 1917 forskede sig frem til eksistensen af laserlyset.

Dengang var der ingen, der havde den ringeste anelse om, hvad det kunne bruges til.

Der gik et halvt århundrede, før det i 1960 lykkedes at bygge den første laser. En opfindelse, der selv af opfinderen blev betegnet som "en løsning, der leder efter et problem". Først i 1974 fandt vi det første problem; at stregkode-scanne varer i et supermarked!

I dag kan vi ikke forestille os en verden uden laserlys. Vi anvender det overalt. Og producenterne af lasere omsætter for mere end 60 milliarder kroner hvert år.

Prøv at måle Einsteins fremdrift. Prøv at finde et tal, der udtrykker kvaliteten af hans forskning. Prøv at sætte den forskning på faktura over en periode på 100 år.

Det er måske godt, at Einstein ikke arbejder på et dansk universitet anno 2017. For hvor meget havde der været tilbage af ham, når han var sendt en tur gennem BFI, UddannelsesZoom og dimensionering?

Vores optagethed af tid og tal betyder også, at mange ikke kan se værdien af de store filosoffer. Skal vi virkelig have højt betalte forskere siddende i støvede kontorer og bare tænke?

Det kan jeg bedst besvare med to eksempler: Kant og Kierkegaard. Tænk på al den ånd, viden og selvindsigt der var gået tabt, hvis de to ikke havde udviklet erkendelsesteorier og moralske dilemmaer.

Hav mod til at bruge din egen forstand, sagde Kant. Det havde Einstein. Heldigvis.

Livet leves forlæns, men det forstås baglæns, sagde Kierkegaard. Det var præcis det, der ramte os, da vi fandt ud af at bruge laserlyset.

Min pointe er, at vi ikke kun må interessere os for det, som vi kan måle her og nu. For hvad med alt det, vi netop ikke kan måle og veje. Hvad med kærligheden til vores børn, stoltheden over vores universitet og kvaliteten af vores forskning og uddannelse?

På SDU vil vi skabe værdi for og med samfundet. Nogle værdier kan måles med det samme, mens andet først vil fylde på vægtskålen engang i fremtiden. Noget må vi bare tro på. For vi ved ikke alt. Som Einstein sagde: "Hvis vi vidste, hvad det var vi gjorde, ville det jo ikke blive kaldt forskning."

For os er det essensen af dannelse: At det ikke er alt, som har værdi, der kan måles. Ligesom det ikke er alt, som kan måles, der har værdi.

Tak for ordet og rigtig god årsfest.

Del siden på

FACEBOOK TWITTER LINKEDIN